

На основу члана 58. став 1. тачка 9) Закона о ревизији („Службени гласник РС”, број 73/19), члана 13. став 5. тачка 5) и члана 23. став 1. тачка 11) Статута Коморе овлашћених ревизора,

Савет Коморе овлашћених ревизора на сто двадесет деветој седници одржаној 10.05.2021. године, доноси

ПРОГРАМ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ЗВАЊА РЕВИЗОР

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим програмом утврђују се предмети и садржај предмета за полагање испита за стицање професионалног звања ревизор код Коморе овлашћених ревизора (у даљем тексту: Комора), као и друга питања у вези са програмом полагања стручног испита за стицање професионалног звања ревизор.

II. ПРЕДМЕТИ И САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА РЕВИЗОР

Члан 2.

Испит за стицање професионалног звања ревизор полаже се према испитном програму за стицање звања овлашћени ревизор, а који садржи следећих пет од укупно тринаест предмета предвиђених Програмом испита за стицање звања овлашћени ревизор:

- 1) Теорија и принципи рачуноводства;
- 2) Финансијска анализа;
- 3) Теорија ревизије;
- 4) Пословни информациони системи;
- 5) Микроекономија, општа и финансијска економија.

III. РАСПОРЕД ИСПИТНИХ ОБЛАСТИ ПО ПРЕДМЕТИМА

Члан 3.

Предмет - Теорија и принципи рачуноводства, из члана 2. став 1. тачка 1) овог програма, обухвата следеће испитне области:

- 1) Садржина и циљеви финансијског извештавања, коју чине:
 - Нормативна основа вођења књига;
 - Рачуноводствени принципи;
 - Економски догађаји и њихова подела према утицају на целину биланса;
- 2) Глобална процедура у систему двојног књиговодства, коју чине:
 - Инвентар имовине;
 - Дневник и главна књига;
 - Књиговодствена документација;
 - Помоћне књиге;

- Пробни лист;
 - Предзакључна књижења;
 - Закључни лист;
 - Формалан закључак књига;
 - Годишњи обрачун;
- 3) Принципи уредног књиговодства;
- 4) Књиговодствено обухватање економских догађаја, коју чине:
- Књиговодствено обухватање прибављања финансијских средстава из сопствених и позајмљених извора;
 - Књиговодствено обухватање набавке сталне имовине;
 - Књиговодствено обухватање набавке залиха;
 - Књиговодствено обухватање измирења обавеза према добављачима;
 - Књиговодствено обухватање трошкова и њихово временско разграничење;
 - Књиговодствено обухватање прихода и расхода;
 - Временско разграничавање прихода и расхода, расходовање основних средстава, књиговодствено обухватање вишкова и мањкова, књижење обезвређења имовине, резервисања;
- 5) Обрачун периодичног резултата методом укупних трошкова;
- 6) Израда Закључног листа и састављање основних финансијских извештаја.
- Предмет - Финансијска анализа*, из члана 2. став 1. тачка 2) овог програма, обухвата следеће испитне области:
- 1) Финансијски извештаји, коју чине:
 - Биланс стања;
 - Биланс успеха;
 - Извештај о новчаним токовима;
 - 2) Циљеви финансијске анализе коју чине:
 - Циљеви финансијске анализе за различите кориснике (инвеститоре, кредиторе и др.);
 - 3) Методе финансијске анализе, коју чине:
 - Анализа финансијских показатеља;
 - Вертикална и хоризонтална анализа;
 - Анализа промена из године у годину;
 - Анализа варијација према типу индустрије;
 - Поређења;
 - Анализа нефинансијских информација (релевантних за финансијску анализу);
 - 4) Анализа ликвидности, коју чине:
 - Краткорочна ликвидност (показатељи);
 - Дугорочна ликвидност (солвентност) и показатељи;
 - 5) Анализа профитабилности, коју чине:
 - Профитабилност и мерење профитабилности;
 - Показатељи профитабилности;
 - "Ду Понт" принос на средства;
 - 6) Анализа инвестирања, коју чине:
 - Анализа;
 - Показатељи које користе инвеститори;
 - 7) Анализа новчаних токова, коју чини:
 - Показатељи новчаних токова;
 - 8) Специфична употреба финансијских показатеља, коју чини:

- Предвиђање банкрота предузећа помоћу 3 показатеља;
- 9) Финансијска анализа за потребе вредновања предузећа, коју чини:
 - Употреба финансијских показатеља као мултипликатора у поступку процене;
- 10) Систем двојног књиговодства, коју чини:
 - Књижење пословних примена по систему двојног књиговодства;
 - Књижење пословних промена преко главне књиге, дневника, аналитичких и синтетичких картица;
- 11) Књижење пословних промена и догађаја, коју чини:
 - Продаја и набавка залиха, робе и готових производа;
 - Готовина;
 - Ситан инвентар;
 - Стална имовина;
 - Нематеријална имовина и амортизација;
 - Активна и пасивна временска разграничења;
 - Потраживања и обавезе;
 - Дугорочна резервисања и обавезе;
 - Финансијски трошкови;
- 12) Припрема пробног биланса, коју чини:
 - Пробни биланс;
 - Корекција грешака;
 - Контрола и усаглашавање рачуна;
 - Усклађивање са банком;
 - Спорна конта;
- 13) Припрема основних финансијских извештаја, коју чини:
 - Биланс стања;
 - Биланс успеха;
 - Напомене уз финансијске извештаја;
 - Пословне промене настале након периода извештавања;
 - Извештај о новчаним токовима;
 - Непотпуне трансакције;
- 14) Припрема консолидованих финансијских извештаја, коју чини:
 - Зависна предузећа;
 - Повезана предузећа;

Предмет - Теорија ревизије, из члана 2. став 1. тачка 3) овог програма, обухвата следеће испитне области:

- 1) Увод у процес ревизије, коју чине:
 - Циљ ревизије;
 - Ризик и материјалност (значајност) у поступку ревизије;
 - Стандардни модел процеса ревизије;
- 2) Прихватање клијента, коју чине:
 - Прикупљање информација о пословању клијента;
 - Услови ангажовања ревизора;
 - Коришћење других професионалаца у ревизији;
- 3) Планирање ревизије, коју чине:
 - Стицање сазнања о привредном друштву и привредној грани;
 - Прелиминарни аналитички поступци;
 - Стицање сазнања о рачуноводственом систему и систему интерне контроле;
 - Процена материјалности;
 - Процена ризика ревизије;
 - Анализа ризика (инхерентни, контролни, ризик детекције);

- Припрема програма ревизије;
- 4) Интерна контрола и њене компоненте, коју чине:
 - Дефиниција, значај и врсте интерне контроле;
 - Компоненте интерне контроле;
 - Контролно окружење;
 - Процена контролног ризика;
 - Поступци интерне контроле;
 - Тестирање интерне контроле;
- 5) Ревизорски докази, коју чине:
 - Технике прикупљања доказа;
 - Формирање узорка;
 - Аналитички поступци;
 - Поузданост појединих техника за прикупљање доказа;
- 6) Ревизорски извештај, коју чине:
 - Анализа накнадних догађаја;
 - Основни елементи ревизорског извештаја;
 - Мишљење ревизора (позитивно, негативно, са резервом, уздржавање од мишљења);
- 7) Међународни стандарди ревизије (МСР), коју чине:
 - МСР 100-199 Уводна питања;
 - МСР 200-299 Одговорности;
 - МСР 300-399 Планирање;
 - МСР 400-499 Интерна контрола;
 - МСР 500-599 Документација и докази ревизора;
 - МСР 600-699 Коришћење резултата рада других;
 - МСР 700-799 Закључци ревизора и извештавање;
 - МСР 800-899 Специјалне области;
 - МСР 900-999 Услуге сродне ревизији;
- 8) Професионална етика, коју чине:
 - Етичке дилеме и принципи;
 - Потреба за професионалном етиком;
 - Етички кодекс;
 - Независност;
 - Интегритет и објективност;
 - Одговорност;
 - Поверљивост;
 - Рекламирање;
 - Утврђивање накнаде.

Предмет - Пословни информациони системи, из члана 2. став 1. тачка 4) овог програма, обухвата следеће испитне области:

- 1) Креирање информационих система, коју чине:
 - Улога информационог система у предузећу;
 - Методологије развоја информационих система;
 - Структурна системска анализа;
 - Моделовање података;
 - Архитектура информационог система;
- 2) Управљање пословним информационим системима, коју чине:
 - Управљање информационим системима;
 - Специфични пословни информациони системи;
- 3) Процењивање информационих система, коју чине:

- Успешност информационе технологије у привредним друштвима;
- Квалитет и стандарди у информационим технологијама;
- Сигурност и заштита информационих система;
- Етичка питања у развоју и употреби информационих система;

Предмет - Микроекономија - општа и финансијска економија, из члана 2. став 1. тачка 5) овог програма, обухвата следеће испитне области:

- 1) Економски принципи и начин економског резонувања;
- 2) Трговина, размена;
- 3) Понуда и тражња - начин функционисања тржишта, еластичност понуде и тражње и њена примена;
- 4) Понуда и тражња и економска политика државе (контрола цена и порези);
- 5) Потрошачи, произвођачи и ефикасност тржишта; опорезивања и царина;
- 6) Економика јавног сектора: екстерналије, јавна добра и заједнички ресурси;
- 7) Привредно друштво: трошкови производње;
- 8) Савршена конкуренција: тржишна равнотежа, успостављање равнотеже на кратак и дуги рок, предузеће на конкурентском тржишту;
- 9) Несавршена конкуренција: монопол, олигопол, монополистичка конкуренција, производна и тржишна структура развијене тржишне привреде;
- 10) Тржиште фактора: рад и капитал;
- 11) Теорија избора;
- 12) Финансије - основни инструменти (временска вредност новца, новац и цене на дуги рок, инфлација);

Члан 4.

Кандидат приликом полагања стручног испита за стицање професионалног звања ревизор може положити један или више предмета у сваком испитном року.

Кандидати који су положили испит по овом програму, могу наставити са полагањем испита за стицање звања овлашћени ревизор по Програму испита за стицање звања овлашћени ревизор.

IV. ЛИТЕРАТУРА ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР

Члан 5.

Комисија за спровођење испита, обуку и континуирано професионално усавршавање за овлашћене ревизоре (у даљем тексту: Комисија) утврђује потребну литературу за обуку и полагање испита из члана 2. овог програма.

Комисија је дужна да благовремено објављује на сајту Коморе списак наслова литературе и аутора, као и њихове измене, за обуку и полагање испита из члана 2. овог програма.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 6.

Кандидати који су до дана ступања на снагу овог програма започели полагање испита по програму Коморе за стицање звања овлашћени ревизор могу да полагају преостале испите по овом програму.

Члан 7.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Коморе.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Петар Грубор, с.р.